

REFORMA JAVNIH FINANSIJA I PORESKA TAJNA: KROZ PRIZMU OPŠTINSKOG DUGA

Naziv publikacije:

**Reforma javnih finansija i poreska tajna:
kroz prizmu opštinskog duga**

Izdavač:

Institut alternativa

Bulevar Džordža Vašingtona 57,
Podgorica, Crna Gora

Tel/fax: **+ 382 (0) 20 268 686**

E-mail: **info@institut-alternativa.org**

Za izdavača:

Stevo Muk

Urednica:

Milena Milošević

Autorka:

Ivana Bogojević

Eskpertska podrška:

Marko Sošić

Prelom i dizajn:

Ana Jovović

Podgorica, jun 2018. godine.

Ova analiza nastala je u okviru projekta Money Watch – Civilno društvo, čuvar budžeta, koji sprovode Institut alternativa, NVO Novi Horizont i Institut za javne finansije, a finansira Evropska unija. Sadržaj analize predstavlja isključivu odgovornost autora i ni na koji način ne odražava stavove Evropske unije.

SAŽETAK

Predmet analize je reprogram poreskog duga 16 crnogorskih opština u kontekstu povećanja efikasnosti ubiranja poreskog duga, ali i transparentnijeg finansijskog izvještavanja, kao jednog od glavnih ciljeva Programa reforme upravljanja javnim finansijama za period 2016–2020. godine. Opštine duguju 40 odsto ukupnog poreskog duga, čiji su reprogram sva pravna i fizička lica ugovorila s Ministarstvom finansija, pa se kroz prizmu opštinskog duga ogledaju važni aspekti ukupne reforme javnih finansija u Crnoj Gori.

Visok nivo zaduženosti lokalnih samouprava uslovio je sklapanje ugovora između lokalnih samouprava i Ministarstva finansija 2015. godine, kojim je definisan način izmirivanja 90 miliona eura duga za poreze i doprinose na zarade zaposlenih u lokalnim samoupravama. Iako su ugovorima lokalne samouprave obavezane da smanje broj zaposlenih u organima, ustanovama, službama i privrednim društvima čiji su osnivači, sedam lokalnih samouprava nisu poštovala ove obaveze. Opština Rožaje predstavlja drastičan primjer nepoštovanja ugovornih obaveza, s obzirom na to da je u trogodišnjem periodu zaposlila 189 ljudi i time udvostručila broj zaposlenih. Devet opština je smanjilo broj zaposlenih.

Opštine Berane, Pljevlja, Ulcinj i Prijestonica Cetinje takođe se izdvajaju kao lokalne samouprave koje kasne u izmirivanju poreskih obaveza. Iako je ovim opštinama produžen rok za izmirivanje obaveza do 1. aprila 2018. godine, Prijestonica Cetinje nije utvrdila dinamiku smanjivanja broja zaposlenih, Opština Berane kasni u izmirivanju tekućih obaveza, a Opština Pljevlja nije u posjedu informacija koje bi ukazale na poštovanje novih rokova i ispunjavanje zaostalih obaveza.

Poreska uprava tvrdi da je uspjela da naplati 95,15% dospjelih reprogramiranih obaveza lokalnih samouprava od 2015. godine. Međutim, ne dostavlja detalje o izmirivanju obaveza pojedinačno po opštinama, uz obrazloženje da predstavljaju poresku tajnu. Ovaj osnov ograničavanja pristupa informacijama omogućen je izmjenama Zakona o slobodnom pristupu informacijama iz maja 2017. godine. Direktno je ugrozio transparentnost javnih finansija i, samim tim, ispunjavanje ciljeva Programa reforme upravljanja javnim finansijama.

Kako bi Vlada obezbijedila bolje izvršenje budžeta i transparentno finansijsko izvještavanje, važno je da uspostavi efikasniju kontrolu nad ispunjavanjem ugovornih obaveza lokalnih samouprava i proaktivno informiše javnost o ispunjavanju ugovornih obaveza.

UVOD

Ugovori koje je Ministarstvo finansija potpisalo sa 16 opština 2015. godine predstavljaju svojevrsan presedan u odnosu između organa državne uprave i lokalne samouprave. Njihovom potpisivanju prethodilo je loše upravljanje javnim finansijama i ljudskim resursima, koje je rezultiralo neisplaćenim porezima i doprinosima na zarade zaposlenih u organima lokalne uprave, kao i u ustanovama i preduzećima čiji je osnivač lokalna

samouprava. Otud je trenutna situacija zaduženosti skoro dvije trećine crnogorskih opština oblast u kojoj se prepliću nagomilani problemi u ključnim segmentima dobrog upravljanja u Crnoj Gori.

Program reforme upravljanja javnim finansijama za period 2016–2020. godine (u daljem tekstu: Program) kao posebne ciljeve navodi jačanje naplate poreskog duga, kao i jačanje administrativnih kapaciteta Poreske uprave, kao ključne nadležne institucije u ovoj oblasti. Prema Godišnjem

izvještaju o implementaciji Akcionog plana za sprovođenje Programa za period januar – decembar 2017. godine, **do 20. decembra 2017. godine**, na osnovu uplata obaveza kroz reprogram poreskog duga, ukupno je prihodovano preko 20 miliona eura, odnosno **naplaćeno je više od 70% dospjelih obaveza po osnovu reprograma pravnih i fizičkih lica**.¹ Međutim, Izvještaj ne pruža dalje informacije od strane kojih je obveznika, na centralnom ili lokalnom nivou, izvršena naplata poreskog duga. Nakon dvije godine primjene Programa, Ministarstvo finansija izradilo je u junu 2018. godine nacrtu pasoša indikatora, kojima će pratiti stepen realizacije mjera predviđenih Programom, u cilju ispunjavanja reformskih aktivnosti. Međutim, izostali su indikatori koji će detaljno objasniti metodologiju računanja obaveza po osnovu reprograma poreskog duga.²

Program se u zanemarljivom dijelu odnosi na lokalne samouprave. Kako je u dokumentu objašnjeno, Program je usmjeren prvenstveno na centralni nivo – ministarstva i ostale potrošačke jedinice državnog budžeta, koji čine oko 90% javnih finansija. „Na osnovu rezultata koji budu ostvareni na centralnom nivou, biće donijeta odluka o uključivanju lokalnih samouprava u narednom periodu”, navodi se u Programu. Međutim, lokalne samouprave ostaju van domašaja reforme upravljanja javnim finansijama, iako i nalazi Završne misije Međunarodnog monetarnog fonda ukazuju na potrebu snažnijeg centralnog nadzora nad finansijama opština.³

1 / Godišnji izvještaj o implementaciji Akcionog plana za sprovođenje Programa reforme upravljanja javnim finansijama 2016–2020, za period januar – decembar 2017. godine, dostupan na: <https://goo.gl/j3JkGx>, pristupljeno 4. juna 2018.

2 / Ministarstvo finansija, Pasoši indikatora za Program reforme upravljanja javnim finansijama 2016–2020 (NACRT), jun 2018. godine

3 / CRNA GORA: Završna izjava Misije o konsultacijama za 2018. u vezi sa članom IV, Međunarodni monetarni fond, dostupno na: <https://goo.gl/LfCWFg>, pristupljeno 4. juna 2018.

Imajući u vidu ulogu Ministarstva finansija i Poreske uprave u nadzoru nad realizacijom ugovornih obaveza, analiza se direktno odnosi na posebne ciljeve Programa reforme upravljanja javnim finansijama – **bolje izvršenje budžeta i transparentno finansijsko izvještavanje**. Poreski dug opština čini 40% ukupno reprogramiranog poreskog duga od strane Ministarstva finansija. Samim tim, kroz temu koju smo odabrali ogledaju se i važni aspekti ukupne reforme javnih finansija u Crnoj Gori.

Do podataka u analizi došli smo: putem zahtjeva za slobodan pristup informacijama, upućenih Ministarstvu finansija, Poreskoj upravi, Ministarstvu javne uprave, kao i lokalnim samoupravama; putem intervjua koje smo sprovedli s predstavnicima Opštine Kolašin, Prijestonice Cetinje, Poreske uprave, kao i analizom zakonodavnog i institucionalnog okvira koji uređuje ovu oblast, kao i strateških dokumenata.⁴ Metodološke poteškoće s kojima smo se suočavali u toku istraživanja odnose se na odbijanje pristupa određenim informacijama i na njihovo proglašavanje poreskom tajnom. Takođe, podatke o broju zaposlenih u lokalnim samoupravama nemoguće je unakrsno provjeriti. Opštine su podatke o broju zaposlenih dostavile Ministarstvu javne uprave popunjavanjem upitnika za potrebe izrade Plana optimizacije javnog sektora, ali još uvijek ne postoje uspostavljene jedinstvene kadrovske evidencije zaposlenih pojedinačno po lokalnim samoupravama.⁵ S druge strane, na istovjetne zahtjeve za slobodan pristup informacijama, koje smo upućivali lokalnim samoupravama, dobijali smo različite odgovore, koje nije moguće uporediti, dok od pojedinih lokalnih samouprava nismo dobili odgovore, zbog čega smo se žalili Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.⁶ Imajući u vidu da je i Državna revizorska institucija u svojim dosadašnjim revizijama ukazivala na nepouzdanost izvještavanja lokalnih samouprava, nemogućnost da se pojedini podaci lokalnih samouprava ukrste s drugim izvorima može se negativno odraziti na njihovu pouzdanost.⁷

Analiza se sastoji od **dva ključna dijela**. U prvom dijelu dat je osvrt na osnovne obaveze definisane ugovorima o reprogramu poreskog duga, kao i pregled ispunjavanja obaveza. U drugom dijelu fokusiramo se na efekte novih ograničenja, propisanih Zakonom o slobodnom

4 / Program reforme upravljanja javnim finansijama 2016–2020, dostupan na: <https://goo.gl/85mC8u>, pristupljeno 4. juna 2018; i Strategije reforme javne uprave 2016–2020, dostupna na: <https://goo.gl/EhihmR>, pristupljeno 4. juna 2018.

5 / Plan optimizacije javnog sektora 2018–2020, razmatran 11. juna 2018. na četvrtom sastanku Međuresorskog stručnog tima za izradu Metodologije i Plana optimizacije broja zaposlenih u javnom sektoru ; <http://www.mju.gov.me/vijesti/185890/Razmatran-Nacrt-plana-optimizacije-broja-zaposlenih-u-javnom-sektoru.html>, pristupljeno 5. juna 2018.

6 / Od ukupno 16 opština, na zahtjev je odgovorilo njih 15 – Berane, Plav, Šavnik, Andrijevica, Danilovgrad, Cetinje, Mojkovac, Nikšić, Kolašin, Žabljak, Rožaje, Pljevlja, Bijelo Polje, Ulcinj i Bar. Opština Budva je jedina koja za 17 mjeseci nije odgovorila na naš zahtjev, čak ni nakon što je Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama usvojila žalbu IA na „ćutanje administracije“ Opštine, 7. 6. 2017. Podnijeli smo žalbu na „ćutanje administracije“ Opštine Ulcinj, zbog nedostavljanja rješenja na zahtjev koji smo uputili 15. 5. 2018.

7 / DRI, Izvještaj o reviziji Završnog računa budžeta Prijestonice Cetinje za 2013. godinu i Izvještaj o Završnom računu budžeta opštine Budva za 2014. godinu, kada su obje opštine dobile negativno mišljenje, dostupni na: <https://goo.gl/vD7VvM> i <https://goo.gl/6LMXQm>, pristupljeno 5. juna 2018.

pristupu informacijama, u ostvarivanju ciljeva Programa reforme upravljanja javnim finansijama, koji se ogledaju u nedovoljnoj dostupnosti podataka o reprogramu poreskog duga 16 opština. Na kraju nudimo preporuke za transparentnije finansijsko izvještavanje i ispunjenje reformskih ciljeva.

UGOVORI PROPISUJU FINANSIJSKE I NEFINANSIJSKE OBAVEZE

Ugovori o reprogramu poreskog duga, koje su lokalne samouprave potpisale s Ministarstvom finansija 2015. godine, sadrže obaveze koje se odnose na bolje upravljanje javnim finansijama, ali i na bolje upravljanje ljudskim resursima na lokalnom nivou. Oni definišu **izmirivanje dugovanja za neisplaćene poreze i doprinose na zarade zaposlenih, ali i obavezu utvrđivanja dinamike smanjivanja broja zaposlenih** u organima, ustanovama, službama, privrednim društvima i preduzećima koje opština osniva. Dakle, ugovori nemaju samo finansijski iskaz, već predviđaju i strateške obaveze, koje se odnose na smanjenje broja zaposlenih.

Ukupan reprogramirani dug lokalnih samouprava, koji je Vlada utvrdila krajem 2014. godine, iznosi 89,07 miliona eura.⁸ Najveći dug mora da izmiri Opština Nikšić, u iznosu od 17.705.863,65 eura na period od 20 godina, dok najmanji dug ima Opština Andrijevica, u iznosu od 367.686,78 eura, za isti vremenski period. Ugovorima je uređena struktura poreskog duga, kao i godišnji iznos njegovog izmirivanja.⁹

Iz pregleda datog u Prilogu 1 jasno je da finansijske obaveze, odnosno naplate iznosa reprogramiranog poreskog duga, predstavljaju samo jedan dio obaveza koje opštine imaju. Kako bi se efikasno pratila primjena ugovora, samim tim, ukupna informacija o naplaćenom iznosu nije dovoljna. Naredni djelovi ukazuju na krupne propuste ne samo u izvještavanju o realizaciji ugovora, već i u nadzoru nad njihovim sprovođenjem, upravo u dijelu koji se tiče obaveza koje nemaju jasan finansijski iskaz – racionalizaciji zaposlenih. Da je ovo pitanje važno za finansijsku održivost lokalnih samouprava, potvrđuje činjenica da se 47 miliona eura troši na zarade zaposlenih na lokalnom nivou u 2018. godini.¹⁰

8 / Informacija o realizaciji obaveza koje su definisane ugovorima o reprogramu poreskog duga opština i ugovorima o regulisanju međusobnih odnosa Države i opština po osnovu kreditnog zaduženja uz državnu garanciju: Dvanaest opština, koje su korisnice sredstava Egalizacionog fonda, isplaćivaće 74,45 miliona eura, na period od 20 godina, dok će preostalih 14,62 miliona isplaćivati opštine Bar i Budva, na period od pet godina, dostupna na http://www.gov.me/sjednice_vlade/167, pristupljeno 6. juna 2018.

9 / Ugovorima je definisana analitika poreskog duga u lokalnim samoupravama, pa je moguće vidjeti za koje je organe, službe, ustanove i preduzeća jedne opštine poreski dug potrebno namiriti i kojom dinamikom.

10 / Stevo Muk, Aleksandra Vavić, „Začarani krug racionalizacije“, Institut alternativa, maj 2018, dostupno na: <http://media.institut-alternativa.org/2018/06/Racionalizacija.pdf>, pristupljeno 25. juna 2018.

OPŠTINE PLAĆAJU, ALI NE ZNAMO KAKO

Vlada je prvi i posljednji put u julu 2016. godine javnost informisala o tome kako opštine ispunjavaju obaveze shodno reprogramu, kada je Ministarstvo finansija sačinilo posebnu informaciju. Prema toj informaciji, koja je pripremljena tokom tzv. Vlade izbornog povjerenja, kada se na čelu Ministarstva nalazio opozicioni predstavnik, većina opština nije poštovala ugovorne obaveze. Između ostalog, za zapošljavanje ukupno 155 izvršilaca po osnovu javnog oglasa u opštinama nije tražena saglasnost Ministarstva finansija, iako je to jedna od ugovornih obaveza.¹¹ Iako je Ministarstvo finansija ugovornim odnosom dužno da prati na koji način teče ispunjavanje obaveza lokalnih samouprava, pa i da preduzme sankcije za njihovo kršenje, nije poznato da su takve mjere preduzete prema lokalnim samoupravama za koje je tada utvrđeno da nisu izmirivale obaveze.

Prema podacima Poreske uprave, reprogramirani dug lokalnih samouprava čini 40,64% ukupnog reprogramiranog duga na centralnom nivou.¹² Međutim, Poreska uprava tretira kao

poresku tajnu informaciju o tome kako opštine pojedinačno izmiruju poreska dugovanja. Prema odgovoru na zahtjev za slobodan pristup informacijama Poreske uprave, iz marta 2018. godine, opštine nemaju neizmirenih obaveza prema reprogramu iz 2015. godine, a ukupan procenat naplaćenih obaveza iznosi 95%.¹³ Svega nepunih mjesec dana ranije, u februaru 2018. godine, Poreska uprava je saopštila da opštine Pljevlja, Ulcinj, Berane i Prijestonica Cetinje ne izmiruju uredno reprogramirane obaveze,¹⁴ zbog čega je održan sastanak s predstavnicima ovih lokalnih samouprava, s ciljem da se nađe rješenje za izmirivanje poreskog

duga. Opštine nisu utvrdile dinamiku smanjivanja broja zaposlenih, kao ni izmirivanja poreskih obaveza do kraja 2017, na šta ih je potom Poreska uprava obavezala rokom do 1. aprila 2018.

Međutim, u maju 2018. godine, na osnovu odgovora na zahtjeve za slobodan pristup informacijama, prozila da **urgencije Poreske uprave nijesu „urodile plodom“**. Prijestonica Cetinje još uvijek nije utvrdila dinamiku racionalizacije broja zaposlenih, iako je utvrdi-

11 / Informacija o realizaciji obaveza koje su definisane ugovorima o reprogramu poreskog duga opština i ugovorima o regulisanju međusobnih odnosa Države i opština po osnovu kreditnog zaduženja uz državnu garanciju, usvojena na 167. sjednici Vlade Crne Gore, 28. 7. 2016. godine; dostupna na: http://www.gov.me/sjednice_vlade/167, pristupljeno 6. juna 2018.

12 / U rješenju Poreske uprave, na zahtjev za slobodan pristup informacijama Instituta alternativa, navodi se da ukupan reprogramirani dug na centralnom nivou iznosi 248.763.351,87 eura, rješenje br. 03/1-4291/2-18, od 22. marta 2018. godine

13 / Rješenje Poreske uprave, br. 03/1-4291/2-18, od 22. marta 2018. godine

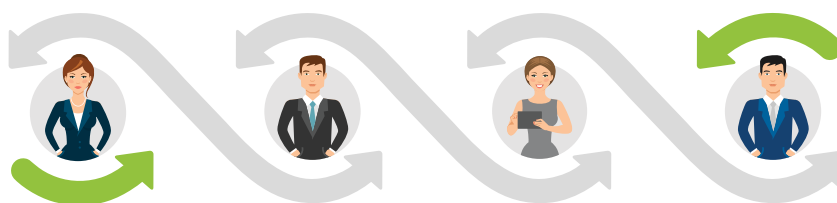
14 / Nakon sastanka s predstavnicima opština Pljevlja, Ulcinj, Berane i Prijestonice Cetinje, Poreska uprava je izdala saopštenje dostupno na sljedećem linku: <https://goo.gl/aJP8cS>, pristupljeno: 4. juna 2018.

la dinamiku izmirivanja poreskog duga. Opština Pljevlja odbacila je zahtjev zbog „nenadležnosti“ i istakla da joj „ništa nije bilo naloženo“ i da „ne posjeduje traženu informaciju“, niti je u saznanju ko je u njenom posjedu, što upućuje da nije ispoštovala obaveze prema Poreskoj upravi.¹⁵ U odgovoru Opštine Berane naznačeno je da se s uplatom tekućih obaveza kasni jedan mjesec. DOO Agencija za izgradnju i razvoj Berana ima 197.122,92 eura neizmirenih tekućih obaveza za 2017. i 2018. godinu. Turistička organizacija Berane nije uplatila rate re-

Poreska uprava tvrdi da je do 2017. naplaćeno 95% dospjelih obaveza po osnovu ugovora o reprogramu poreskog duga sa 16 opština. Osim zbirne brojke, međutim, nema proaktivno objavljenih informacija o tome kako svaka opština pojedinačno izmiruje novčane obaveze i sprovodi racionalizaciju zaposlenih. Institut alternativa je došao do podataka da tri opštine, ni nakon urgencija Poreske uprave, nisu uspjele da ispune važne ugovorene obaveze.

programa za posljednja dva mjeseca 2017. i januar 2018. godine, u ukupnom iznosu od 8,5 hiljada eura; DOO Radio Berane nije izmirio obaveze za doprinose tokom 2017. godine¹⁶ u iznosu od 28.638,00 eura; JU „Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju“ kasni jedan mjesec u isplati duga, dok su tekuće obaveze izmirene za septembar 2017; Regionalni biznis centar u obavezi je da namiri 13.033,07 eura tekućih obaveza.¹⁷ Opština Ulcinj nije donijela rješenje u zakonskom roku, zbog čega je podnijeta žalba Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.¹⁸

DUGOROČNA ODRŽIVOST UGROŽENA NOVIM ZAPOŠLJAVANJIMA

Ugovori definišu obavezu utvrđivanja dinamike smanjenja broja zaposlenih na lokalnom nivou u skladu s ranijim Planom unutrašnje organizacije javnog sektora (2013–2018).¹⁹ Dodatno, donošenje posebnih planova racionalizacije eksplicitno je navedeno kao ugovorna obaveza za četiri lokalne samouprave koje su reprogramirale dug (Andrijevica, Budva, Žabljak i

¹⁵ / Rješenje Opštine Pljevlja broj: 032-517/2018-2, 18. maj 2018.

¹⁶ / mart, april, maj, jun, jul, avgust

¹⁷ / Rješenje Opštine Berane, broj: 06-401-367/2, od 31. maja 2018.

¹⁸ / Institut alternativa podnio je žalbu Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, zbog „ćutanja administracije“ Opštine Ulcinj, 12. juna 2018.

¹⁹ / Strategija reforme javne uprave 2011–2016; Strategija reforme javne uprave 2016–2020; Plan unutrašnje reorganizacije javnog sektora 2013–2017, dostupna na: <https://goo.gl/HnUoyh> (pristup dokumentima ostvaren 3. juna 2018)

Rožaje). Ipak, skoro polovina opština obuhvaćenih reprogramom povećala je broj zaposlenih, umjesto da ga smanji.²⁰ To su: Pljevlja, Berane, Rožaje, Mojkovac, Šavnik, Andrijevica i Plav, u kojima je broj zaposlenih povećan za 300.²¹ Opština Rožaje predstavlja drastičan primjer,

U periodu od 2014. do 2017. godine, sedam od 16 opština povećale su broj zaposlenih.

Tome je doprinijela i nepreciznost ugovornih obaveza. Ugovori nisu sadržali ciljne vrijednosti smanjenja broja zaposlenih, već samo obavezu utvrđivanja dinamike smanjenja. Paradoksalno, Opština Rožaje je u međuvremenu udvostručila broj zaposlenih, iako je, prema Informaciji Vlade iz 2016, donijela plan racionalizacije broja zaposlenih.

jer je u trogodišnjem periodu zaposlila 189 ljudi, i time udvostručila broj zaposlenih.²² S druge strane, devet opština koje su obuhvaćene reprogramom smanjile su broj zaposlenih za 546: Kolašin, Žabljak, Nikšić, Cetinje, Budva, Bar, Ulcinj, Danilovgrad i Bijelo Polje.²³

Izbjegavanje smanjenja broja zaposlenih u svim opštinama koje su potpisale ugovore posljedica je, između ostalog, manjkavosti u samim ugovorima, s obzirom na to da oni nisu definisali ciljne vrijednosti smanjenja

zaposlenih, već samo obavezali na „utvrđivanje dinamike smanjenja zaposlenih” odnosno „donošenje planova racionalizacije”. Paradoksalno, prema Informaciji Vlade iz jula 2016. godine²⁴, **opština Rožaje je donijela plan racionalizacije,²⁵ a najviše povećala broj zaposlenih.** Neprecizne ugovorne obaveze dodatno su oslabljene međuzavisnošću sa širim strateškim okvirom optimizacije broja zaposlenih u javnom sektoru, koji do sada nije dao rezultate. Naprotiv, od 2013. godine javni sektor je u „začaranom krugu racionalizacije” i ukupan broj zaposlenih se povećava suprotno proklamovanim ciljevima smanjenja.²⁶

Opštine su obavezane i da podnose polugodišnje izvještaje o dinamici smanjenja broja zaposlenih Ministarstvu finansija i Ministarstvu unutrašnjih poslova, čije je nadležnosti u ovoj oblasti 2016. godine preuzelo Ministarstvo javne uprave. Međutim, one nisu

20 / Infografik: Broj zaposlenih na lokalnom nivou, Institut alternativa, februar 2018. godine, dostupno na: <http://institut-alternativa.org/infografik-broj-zaposlenih-na-lokalnom-nivou/> (pristup 10. maja 2018. godine)

21 / Mojkovac je povećao broj zaposlenih za 4, Šavnik za 4, Andrijevica za 7 i Plav za 3 lica. Informacije dostupne na: <http://institut-alternativa.org/infografik-broj-zaposlenih-na-lokalnom-nivou/>

22 / Prema podacima Ministarstva javne uprave, 2014. godine 235, a 2017. 424 zaposlena.

23 / Do nešto slabijeg smanjenja broja zaposlenih došlo je u opštinama Plužine (za 6), Danilovgrad (za 5), Bijelo Polje (za 3).

24 / Informacija o realizaciji obaveza koje su definisane ugovorima o reprogramu poreskog duga opština i ugovorima o regulisanju međusobnih odnosa Države i opština po osnovu kreditnog zaduženja uz državnu garanciju, usvojena na 167. sjednici Vlade Crne Gore, 28. 7. 2016. godine; dostupna na: http://www.gov.me/sjednice_vlade/167, pristupljeno 6. juna 2018.

25 / Informacija o realizaciji obaveza koje su definisane ugovorima o reprogramu poreskog duga opština i ugovorima o regulisanju međusobnih odnosa Države i opština po osnovu kreditnog zaduženja uz državnu garanciju, usvojena na 167. sjednici Vlade Crne Gore, 28. 7. 2016. godine; dostupna na: http://www.gov.me/sjednice_vlade/167, pristupljeno 6. juna 2018.

26 / Stevo Muk i Aleksandra Vavić, „Začarani krug racionalizacije”, Institut alternativa, maj 2018. godine, dostupno na: <http://institut-alternativa.org/zacarani-krug-racionalizacije/> (pristup: 19. jun 2018. godine)

dostavljale Ministarstvu finansija ove izvještaje.²⁷ Opštine od kojih je Institut alternativa pokušao pojedinačno da prikupi izvještaje o ispunjavanju ove konkretne ugovorne obaveze dostavljale su različitu dokumentaciju: kraće informacije o izvršenim aktivnostima na smanjenju broja zaposlenih upućene Ministarstvu finansija²⁸, kopiju javnog poziva za sporazumni prestanak radnog odnosa²⁹, sanacioni plan za prevazilaženje poteškoća³⁰ i plan unutrašnje reorganizacije javnog sektora³¹, analitičke kartice s isplatama sredstava za reprogram dugova javnih ustanova i preduzeća³², akcioni plan za rješavanje smanjivanja broja zaposlenih³³, odgovore na pitanja koje je Ministarstvo finansija uputilo u cilju izrade „Informacije o realizaciji obaveza koje su definisane ugovorima o reprogramu poreskog duga“³⁴, ugovor o regulisanju međusobnih odnosa po osnovu realizacije sanacionog plana uz kreditno zaduženje uz državnu garanciju³⁵, ali i plan racionalizacije broja zaposlenih.³⁶

Ispunjavanje nefinansijskih obaveza iz ugovora o reprogramu poreskog duga naišlo je na najviše problema, koji se, na jednoj strani, ogledaju u nepreciznim odredbama ugovora, i na drugoj, u neučinkovitom nadzoru od strane Ministarstva finansija i Poreske uprave, kao organa u sastavu ovog Ministarstva. Organizacione pretpostavke za efikasniju kontrolu lokalnih javnih finansija u narednom periodu stvorene su formiranjem novog direktorata u Ministarstvu finansija – Direktorata za lokalnu samoupravu i privredna društva u većinskom vlasništvu države, 2018. godine, ali se rezultati rada i efikasnosti ove jedinice tek očekuju.

DUG POD VELOM PORESKE TAJNE

Izuzimajući Informaciju iz 2016. godine, Vlada nije proaktivno informisala javnost o tome kako teče ispunjavanje ugovorenih obaveza lokalnih samouprava, od njihovog stupanja na snagu 2015. godine. Ovu tvrdnju potvrđuje nekoliko činjenica:

- Ugovori koje su lokalne samouprave potpisale s Ministarstvom finansija 2015. godine nikada nisu ugledali svjetlost dana, na zvaničnom sajtu Ministarstva ili Vlade.

27 / Odgovor Ministarstva finansija na zahtjev IA, jun 2016. godine broj 011-173/2

28 / Opštine Andrijevica, Danilovgrad, Plav

29 / Opština Bar

30 / Opštine Kolašin i Berane

31 / Opština Berane

32 / Opština Mojkovac

33 / Opština Nikšić

34 / Opština Šavnik

35 / Opština Bijelo Polje

36 / Od Opštine Žabljak

Ugovorima smo pristupili zahtjevom za slobodan pristup informacijama i učinili ih dostupnim za javnost na našem portalu [Moj grad](#).³⁷

- Prva i posljednja informacija Vlade o tome kako lokalne samouprave ispunjavaju obaveze, shodno ugovorima, objavljena je prije dvije godine, u julu 2016.³⁸
- Nije moguće saznati kako lokalne samouprave pojedinačno izmiruju poreske obaveze, s obzirom na to da Ministarstvo finansija, odnosno Poreska uprava, proglašava ove podatke **poreskom tajnom**.

Prethodne informacije ukazuju na to da se kroz prizmu izvještavanja o tome kako opštine izmiruju poreski dug prelamaju krupniji problemi, koji idu nauštrb ključnih ciljeva Programa reforme upravljanja javnim finansijama, naročito u dijelu koji se odnosi na unapređenje kontrole i transparentnosti korišćenja javnih sredstava i uopšte na transparentnije finansijsko izvještavanje.

Transparentnost javne potrošnje dodatno je ugrožena posljednjim izmjenama Zakona o slobodnom pristupu informacijama³⁹, u maju 2017. godine, kojima je omogućeno da informacije od javnog značaja budu proglašene poslovnom ili poreskom tajnom, u skladu s posebnim zakonom.⁴⁰ Ključni posebni zakon koji se odnosi na poreske obaveze je Zakon o poreskoj administraciji.⁴¹ Prema tom propisu, poreska tajna je svaka informacija ili podatak o poreskom obvezniku kojim raspolaže poreski organ, osim informacija i podataka, između ostalog, za koje poreski obveznik pismeno izjavi da se ne smatraju poreskom tajnom, ali i podataka vezanih za postojanje poreskog duga, ukoliko je hipoteka odnosno fiducija kao način obezbjeđenja upisana u **javne knjige**.⁴² Iz duha odredbe posebnog zakona o poreskoj tajni proizilazi da

37 / Ugovori su dostupni na: <http://www.mojgrad.me/vijesti/452/Ugovori-o-poreskom-reprogramu-duga-opština>, pristupljeno 3. juna 2018.

38 / Informacija o realizaciji obaveza koje su definisane ugovorima o reprogramu poreskog duga opština i ugovorima o regulisanju međusobnih odnosa Države i opština po osnovu kreditnog zaduženja uz državnu garanciju, usvojena na 167. sjednici Vlade Crne Gore, 28. 7. 2016. godine; http://www.gov.me/sjednice_vlade/167, pristupljeno 6. juna 2018.

39 / Zakon o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list Crne Gore“ br. 044/12 od 09. 8. 2012, 030/17 od 9. 5. 2017)

40 / Novim odredbama zakona dodatno uskraćeno pravo javnosti da zna: Podaci pod ključem, Agencija čuva leđa, više na: <http://institut-alternativa.org/novim-odredbama-zakona-dodatno-uskraceno-pravo-javnosti-da-zna-podaci-pod-kljucem-agencija-cuva-ledja/>

41 / Zakon o poreskoj administraciji („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 065/01 od 31. 12. 2001, 080/04 od 29. 12. 2004, 029/05 od 9. 5. 2005, „Službeni list Crne Gore“, br. 073/10 od 10. 12. 2010, 020/11 od 15. 4. 2011, 028/12 od 5. 6. 2012, 008/15 od 27. 2. 2015, 047/17 od 19. 7. 2017)

42 / Član 16 Zakona o poreskoj administraciji („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 065/01 od 31.12. 2001, 080/04 od 29. 12. 2004, 029/05 od 9. 5. 2005, „Službeni list Crne Gore“, br. 073/10 od 10. 12. 2010, 020/11 od 15. 4. 2011, 028/12 od 5. 6. 2012, 008/15 od 27. 2. 2015, 047/17 od 19. 7. 2017)

se ona odnosi prvenstveno na privatni sektor, tim prije što i Zakon o reprogramu poreskog potraživanja eksplicitno izuzima iz svog opsega lokalne samouprave.⁴³

Naročito je problematično da su izmjene Zakona o slobodnom pristupu informacijama iz 2017. godine utvrđene bez javne rasprave u ovom dijelu, pa je izostalo obrazloženje za uvođenje poreske tajne kao mogućeg osnova za ograničenje pristupa informacijama. Dodatno, Zakon nije propisao u kom roku je moguće ograničiti pristup informacijama po ovom osnovu, dok je za ostala ograničenja propisan rok trajanja. Ni Ministarstvo finansija ni Ministarstvo javne uprave, kao ključne nadležne institucije, nisu izvijestili u kojoj mjeri je poreska tajna uticala na sprovođenje reformi upravljanja javnim finansijama i javne uprave.⁴⁴

Tumačeći propise na način da opštine moraju dati saglasnost na objavljivanje informacija o poštovanju ugovora, Poreska uprava odbija da omogući pristup informacijama o tome kako 16 opština ispunjava reprogramirane i tekuće obaveze, koje su to opštine koje ove obaveze ne izmiruju, kao i koliki je ukupan iznos trenutnog dugovanja svake od opština pojedinačno.⁴⁵ Dodatno, po istom principu, nije moguće saznati kako je Poreska uprava sprovela Plan za upravljanje poreskim dugom i jačanjem mjera naplate 2017–2021. godine u 2017. godini.⁴⁶

Paradoksalno, većina lokalnih samouprava, kojima je produžen rok da do aprila 2018. godine donesu planove racionalizacije zaposlenih, dostavlja informacije u vezi s izmirivanjem ugovorenih obaveza. Naime, kao što je opisano u prethodnom dijelu, Pljevlja, Berane i Prijestonica Cetinje dostavili su informacije o tome kako (ne) izmiruju tekuće i reprogramirane poreske obaveze, kako teče dinamika smanjivanja broja zaposlenih u ovim opštinama, odnosno da li su usvojile plan racionalizacije broja zaposlenih.

43 / „Poreskim dužnikom, u smislu stava 1 ovog člana, ne smatra se opština, Glavni grad i Prijestonica“, piše u stavu 2, člana 3 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja („Službeni list Crne Gore“, broj 83/2016“ od 31. 12. 2016. god)

44 / Milena Milošević i Aleksandra Vavić, „Hajde da govorimo o efektima... Ili o prazninama u izvještavanju o reformi javne uprave“, Institut alternativa, maj 2018. godine, dostupno na: http://institut-alternativa.org/hajde_da_govorimo_o_ucincima/ (pristup: 18. jun 2018. godine)

45 / Poreska uprava proglasila je poreskom tajnom sljedeće informacije: Informaciju o ispunjavanju reprogramiranih i novih poreskih obaveza 16 lokalnih samouprava, na osnovu ugovora koje su opštine potpisale s Ministarstvom finansija, u 2015. godini, za period od 2015. godine do 27. 9. 2017. godine, Rješenje Poreske uprave 03/1-17995/2-17, od 12. oktobra 2017; Plan za upravljanje poreskim dugom i jačanje naplate za period 2017–2021. godine, Rješenje Poreske uprave br. 03/1-4983/2-18 od 15. marta 2018; Kopiju evidencije Poreske uprave o ispunjavanju reprogramiranog poreskog duga lokalnih samouprava, po lokalnim samoupravama, zaključno sa 28. februarom 2018. godine; Informaciju o opštinama koje ne izmiruju tekuće i reprogramirane obaveze, kao i ukupan iznos njihovih tekućih i reprogramiranih dugovanja, zaključno sa 28. februarom 2018. godine, Rješenje broj 03/1-4291/2-18; Planove racionalizacije broja zaposlenih, kao i dinamiku izmirivanja zaostalih poreskih obaveza u organima, javnim službama, javnim ustanovama i preduzećima opštine Berane, Pljevlja, Ulcinj i Prijestonice Cetinje, shodno zaključku sa sastanka predstavnika Ministarstva finansija i opština i lokalnih preduzeća, održanom 15. februara 2018. godine, 03/1-8477/2-18, 7. maj 2018.

46 / Rješenje Poreske uprave br. 03/1-4983/2-18 od 15. marta 2018.

ŠTA DALJE?

Pasivan i netransparentan pristup Vlade u izvještavanju o poreskom dugu lokalnih samouprava dodatno je osnažen uvođenjem poreske tajne Zakonom o slobodnom pristupu informacijama. Uvođenje poreske tajne, kao osnova za odbijanje pristupa informacijama, narušava jedan od ključnih ciljeva Programa upravljanja javnim finansijama – transparentno finansijsko izvještavanje. Dodatno, onemogućava „kvalitetnije praćenje i izvještavanje o javnom dugu“,⁴⁷ i, konačno, spriječava nadzor nad javnim dugom, čije je smanjenje proklamovano kao dugoročni strateški cilj.

Poreski dug opština i broj zaposlenih na lokalnom nivou su informacije za čijim objavljivanjem postoji izražen javni interes, s obzirom na to da se radi o javnom novcu.⁴⁸ Da je činjenica preovlađujućeg javnog interesa ključna u ovom slučaju, potvrđuje i Uredba Evropskog parlamenta 1049/2001, koja naglašava da pristup dokumentima o poslovanju i poslovnom interesu pravnih ili fizičkih lica ne treba ograničiti onda kada postoji preovlađujući javni interes.⁴⁹ Poreska uprava kvartalno objavljuje crnu listu poreskih dužnika, u skladu s Uredbom o uslovima i kriterijumima objavljivanja liste poreskih dužnika.⁵⁰ Na posljednjoj takvoj listi nalazi se i jedno lokalno preduzeće, koje je svoj dug reprogramiralo, DOO „Čistoća“ Herceg Novi, pa nije jasno zašto Poreska uprava ne objavljuje listu onih dužnika koji su ugovorili reprogram poreskih dugovanja 2015. godine.⁵¹

Činjenica da se Program i Strategija reforme javne uprave ne osvrću na uvođenje poreske tajne, ukazuje na nedostatak sistemskog sagledavanja ovog problema. S druge strane, pasoši indikatora, koji su izrađeni u junu 2018, dvije godine nakon početka primjene Programa, ne predviđaju praćenje prihoda po osnovu reprograma poreskog duga.

Dosadašnji mehanizmi Vlade nisu se pokazali kao efikasni u praćenju reprograma poreskog duga. Sprovođenje ugovora je najslabije u onom dijelu koji se odnosi na racionalizaciju broja zaposlenih kao glavnog uzroka velike javne potrošnje na lokalnom nivou. To nas upućuje na zaključak da je jedan od glavnih ciljeva reprograma poreskog duga opština, a koji je trebalo da doprinese održivoj javnoj potrošnji, u najmanjoj mjeri ostvaren.

47 / Cilj Programa reforme upravljanja javnim finansijama 2016–2020, dostupan na: <https://goo.gl/ryWBFd>, pristupljeno 25. juna 2018.

48 / Član 17 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list Crne Gore“, br. 044/12 od 9. 8. 2012, 030/17 od 9. 5. 2017) uređuje preovlađujući javni interes.

49 / Uredba Evropskog parlamenta 1049/2001; članak 4, dostupna na: <https://goo.gl/2g8xHF>, pristupljeno 12. juna 2018.

50 / „Službeni list Crne Gore“, br. 56/12 od 9. 11. 2012

51 / Crna lista poreskih obveznika, objavljena 7. maja 2018, dostupna na: <https://goo.gl/gctkjQ>, pristupljeno 15. juna 2018.

PREPORUKE:

1	Poreska uprava treba, po uzoru na kvartalnu crnu listu poreskih dužnika, da sačinjava i kvartalno objavljuje crnu listu poreskih dužnika koji su reprogramirali obaveze ugovorima iz 2015. godine.
2	Nadležni direktorat Ministarstva finansija treba na polugodišnjem nivou da sačinjava i proaktivno objavljuje sveobuhvatne informacije o realizaciji ugovora o reprogramu poreskog duga, uključujući i ispunjavanje obaveza koje se odnose na smanjenje broja zaposlenih.
3	Pasoši indikatora treba da sadrže jasan način prikupljanja i predstavljanja podataka, koji će precizno, u prethodno određenim vremenskim periodima, naznačiti procenat naplaćenog reprograma poreskog duga po svakom dužniku pojedinačno, ali ukazati i na ispunjavanje obaveza koje nemaju finansijski iskaz.
4	Lokalne samouprave treba samoinicijativno da izvještavaju javnost o izmirivanju ugovorenih obaveza, tako što će polugodišnje izvještaje o realizaciji obaveza objavljivati na svojim internet stranicama.
5	U Zakonu o slobodnom pristupu informacijama treba, između ostalog, brisati poresku tajnu kao osnov za ograničenje pristupa informacijama, naročito ako je riječ o preovlađujućem javnom interesu.

IZVORI:

- Crna Gora: Završna izjava Misije o konsultacijama za 2018. u vezi sa članom IV, Međunarodni monetarni fond, dostupna na: <https://goo.gl/CfRJBP> (pristip: 4. jun 2018)
- Državna revizorska institucija, Izvještaj o reviziji Završnog računa budžeta Prijestonice Cetinje za 2013. godinu, dostupan na: <https://goo.gl/tg62cD> (pristup: 5. jun 2018)
- Državna revizorska institucija, Izvještaj o Završnom računu budžeta opštine Budva za 2014. godinu, dostupan na: <https://goo.gl/GzkMWH> (pristup: 5. jun 2018)
- Godišnji izvještaj o implementaciji Akcionog plana za sprovođenje Programa reforme upravljanja javnim finansijama 2016–2020, za period januar – decembar 2017. godine, dostupan na <https://goo.gl/li7bKA> (pristup: 4. jun 2018)
- Informacija o realizaciji obaveza koje su definisane ugovorima o reprogramu poreskog duga opština i ugovorima o regulisanju međusobnih odnosa Države i opština po osnovu kreditnog zaduženja uz državnu garanciju, usvojena na 167. sjednici Vlade Crne Gore, 28. 7. 2016. godine; dostupna na: http://www.gov.me/sjednice_vlade/167, (pristup: 6. jun 2018)
- Infografik: Broj zaposlenih na lokalnom nivou, Institut alternativa, februar 2018. godine, dostupno na: <http://institut-alternativa.org/infografik-broj-zaposlenih-na-lokalnom-nivou/> (pristup 10. maja 2018. godine)

- Izvještaj o primjeni Plana unutrašnje reorganizacije javnog sektora 2013–2017, 2015, dostupan na: <http://www.mju.gov.me/biblioteka/izvjestaji>, (pristup: 3. jun 2018)
- Izvještaj o implementaciji Programa reforme upravljanja javnim finansijama 2016–2020, u 2016. godini, dostupan na: <https://goo.gl/85Y2sv>, (pristup: 3. jun 2018)
- Milena Milošević i Aleksandra Vavić, „Hajde da govorimo o efektima... Ili o prazninama u izvještavanju o reformi javne uprave“, Institut alternativa, maj 2018. godine, <https://goo.gl/8y6zAV> (pristup: 18. jun 2018)
- Odgovor Ministarstva finansija na zahtjev IA, broj: 011-173/2, jun 2016. godine
- Odgovor Ministarstva finansija na zahtjev Instituta alternativa, 01-6-126/2, od 11. juna 2018. godine
- Plan unutrašnje reorganizacija javnog sektora 2013–2017, Vlada Crne Gore, jul 2013. godine, dostupan na: <https://goo.gl/HnUoyh> (pristup: 3. jun 2018)
- Poreska uprava, Ažurirana crna lista poreskih obveznika, maj 2018, dostupna na: <https://goo.gl/nbPFDf> (pristup: 15. jun 2018)
- Predlog akcionog plana 2018–2020 za sprovođenje Strategije reforme javne uprave u Crnoj Gori za period 2016–2020, Vlada Crne Gore, dostupan na: http://www.gov.me/sjednice_vlade_2016/57 (pristup: 10. jun 2018)
- Program reforme upravljanja javnim finansijama, Vlada Crne Gore, dostupan na: http://www.mif.gov.me/biblioteka/strateska_dokumenta (pristup: 4. jun 2018)
- „Poreska tajna: Zašto se krije kako opštine vraćaju dug?“, dostupno na: <http://www.vijesti.me/tv/poreska-tajna-zasto-se-krije-kako-opstine-vracaju-dug-991257> (pristup: 6. jun 2018)
- Program ekonomskih reformi za Crnu Goru 2018–2020. dostupan na: <https://goo.gl/eT3ykY> (pristup: 8. jun 2018)
- Rješenje Poreske uprave broj 03/1-17995/2-17, od 12. oktobra 2017.
- Rješenje Poreske uprave broj 03/1-4983/2-18 od 15. marta 2018.
- Rješenje Poreske uprave broj 03/1-4291/2-18 od 22. marta 2017.
- Rješenje Poreske uprave broj 03/1-4983/2-18 od 15. marta 2018.
- Rješenje Ministarstva finansija broj: 011-137/2, od 16. maja 2017.
- Rješenje Poreske uprave broj: 03/7-6517/2-18 od 3. aprila 2018.
- Rješenje Opštine Pljevlja broj: 032-517/2018-2, od 18. maja 2018.
- Rješenje opštine Berane, broj: 06-401-367/1, od 31. maja 2018.
- Saopštenje Poreske uprave: „Održan sastanak sa predstavnicima opština i lokalnih preduzeća – neophodno rješenje za pitanje poreskog duga“, dostupno na: <https://goo.gl/qPPi6q>, (pristup: 4. jun 2018)
- Strategija reforme javne uprave za period 2016–2020. godine, Vlada Crne Gore, dostupna na: <https://goo.gl/9uWdgT>, (pristup 4. jun 2018)
- Uredba Evropskog parlamenta 1049/2001; dostupna na: <https://goo.gl/pAJGFw> (pristup: 12. jun 2018)
- Ugovori o reprogramu poreskog duga, dostupni na: <http://www.mojgrad.me/vijesti/452/Ugovori-o-poreskom-reprogramu-duga-opstina> (pristup: 3. jun 2018)

- Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni list Crne Gore”, br. 002/18 od 10. 1. 2018)
- Zakon o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list Crne Gore” br. 044/12 od 9. 8. 2012, 030/17 od 9. 5. 2017)
- Zakon o poreskoj administraciji („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 065/01 od 31. 12. 2001, 080/04 od 29. 12. 2004, 029/05 od 9. 5. 2005, „Službeni list Crne Gore”, br. 073/10 od 10. 12. 2010, 020/11 od 15. 4. 2011, 028/12 od 5. 6. 2012, 008/15 od 27. 2. 2015, 047/17 od 19. 7. 2017)
- Zakon o reprogramu poreskog potraživanja („Službeni list Crne Gore”, broj 83/2016” od 31. 12. 2016)

INTERVJU:

- Intervju sproveden s pomoćnikom direktora Poreske uprave, Danilom Jovanovićem, u prostorijama Poreske uprave, 28. februara 2018, u 14h
- Intervju sproveden sa sekretarom za finansije i razvoj preduzetništva Prijestonice Cetinje, Zoranom Jovićevićem, u prostorijama Prijestonice Cetinje, 13. marta 2018, u 10h
- Intervju sproveden s predsjednicom Opštine Kolašin, Željkom Vuksanović, i sekretarom za finansije i opštu upravu, Goranom Rakočevićem, u prostorijama Opštine Kolašin, 14. marta 2018. godine, u 12h

Prilog 1: Pregled ključnih obaveza opština prema ugovorima o reprogramu poreskog duga, potpisanim s Ministarstvom finansija (Izvor: pojedinačni ugovori dostupni na portalu Moj grad)

Opština	Ugovorene finansijske obaveze	Ugovorene nefinansijske obaveze
Andrijevića	367.686,78 eura	- Plan racionalizacije broja zaposlenih u JP Stambeno komunalno Andrijevića - saglasnost od Opštine i Ministarstva finansija za nova zapošljavanja u JP Stambeno komunalno Andrijevića
Bar	6.321.325,80 eura	- dinamika smanjivanja broja zaposlenih - saglasnost Ministarstva finansija za nova zapošljavanja - polugodišnji izvještaji o smanjenju zaposlenih
Berane	9.468.381,01 eura	- dinamika smanjivanja broja zaposlenih - saglasnost Ministarstva finansija za nova zapošljavanja - polugodišnji izvještaji o smanjenju zaposlenih
Bijelo Polje	8.767.387,92 eura	- dinamika smanjivanja broja - saglasnost Ministarstva finansija za nova zapošljavanja - polugodišnji izvještaji o smanjenju zaposlenih
Budva	8.302.840,23 eura	- Plan racionalizacije broja zaposlenih - saglasnost Ministarstva finansija za nova zapošljavanja

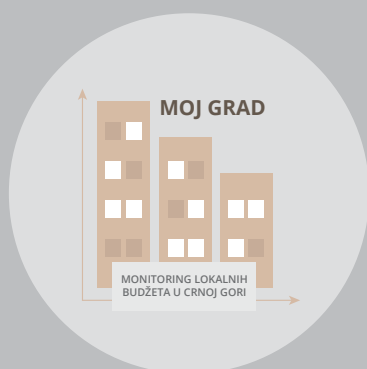
Opština	Ugovorene finansijske obaveze	Ugovorene nefinansijske obaveze
Cetinje	8.855.867,58 eura	- dinamika smanjivanja broja zaposlenih - saglasnost Ministarstva finansija za nova zapošljavanja - polugodišnji izvještaji o smanjenju zaposlenih
Danilovgrad	3.989.248,41 eura	- dinamika smanjivanja broja zaposlenih - saglasnost Ministarstva finansija za nova zapošljavanja - polugodišnji izvještaji o smanjenju zaposlenih
Kolašin	2.784.522,41 eura	- dinamika smanjivanja broja zaposlenih - saglasnost Ministarstva finansija za nova zapošljavanja - polugodišnji izvještaji o smanjenju zaposlenih
Mojkovac	817.925,22 eura	- dinamika smanjivanja broja zaposlenih - saglasnost Ministarstva finansija za nova zapošljavanja - polugodišnji izvještaji o smanjenju zaposlenih
Nikšić	17.705.863,65 eura	- dinamika smanjivanja broja zaposlenih - saglasnost Ministarstva finansija za nova zapošljavanja - polugodišnji izvještaji o smanjenju zaposlenih
Plav	3.088.595,56 eura	- dinamika smanjivanja broja zaposlenih - saglasnost Ministarstva finansija za nova zapošljavanja - polugodišnji izvještaji o smanjenju zaposlenih
Pljevlja	10.829.409,80 eura	- dinamika smanjivanja broja zaposlenih - saglasnost Ministarstva finansija za nova zapošljavanja - polugodišnji izvještaji o smanjenju zaposlenih
Rožaje	1.391.270,37 eura	- Plan racionalizacije broja zaposlenih - saglasnost Ministarstva finansija za nova zapošljavanja - polugodišnji izvještaji o smanjenju zaposlenih
Šavnik	594.134,95 eura	- dinamika smanjivanja broja zaposlenih - saglasnost Ministarstva finansija za nova zapošljavanja - polugodišnji izvještaji o smanjenju zaposlenih
Ulcinj	5.939.108,14 eura	- dinamika smanjivanja broja zaposlenih - saglasnost Ministarstva finansija za nova zapošljavanja - polugodišnji izvještaji o smanjenju zaposlenih
Žabljak	808.626,93 eura	- da JP „Komunalno i vodovod“ donese Plan racionalizacije broja zaposlenih - saglasnost Ministarstva finansija i Opštine za nova zapošljavanja u JP „Komunalno i vodovod“

O INSTITUTU ALTERNATIVA

Djelujemo kao think tank, odnosno istraživački centar, i u svom radu se bavimo oblastima dobrog upravljanja, transparentnosti i odgovornosti. Oblasti u kojima radimo i ostvarujemo uticaj strukturisane su okviru programa: javna uprava, odgovorne javne fnansije, parlamentarni program i bezbjednost i odbrana. Na osnovu rada u okviru naših programa, bavimo se praćenjem procesa pregovora o članstvu u EU, uz aktivno učešće u radnim grupama za pregovaračka poglavlja 23 i 32. Naša posebna aktivnost je Škola javnih politika koju organizujemo od 2012. godine. IA je licenciran od strane Ministarstva nauke kao naučno-istraživački institut 2013. godine.

Projekat "Money Watch – Civilno društvo, čuvar budžeta", sprovode Institut alternativa, NVO Novi horizont i Institut za javne financije iz Zagreba, a finansira Evropska unija. Projektne aktivnosti usmjerene su na doprinos borbi protiv korupcije efikasnijom kontrolom javne potrošnje i na smanjenje nepovjerenja javnosti u efikasnost javne potrošnje.

www.institut-alternativa.org

www.mojgrad.me

www.mojnovac.me